

22.4.2025

Ympäristövaliokunta
Eduskunta

Viite: VNS 1/2025 vp

Valtioneuvoston selonteko teollisuuspolitiikasta

Kaivosteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi valtioneuvoston teollisuuspoliittisesta selonteosta.

Teollisuuden kasvu on ollut vaisuhkoa viime vuosina eikä ole kasvu pysynyt vetämään koko kansantaloutta mukanaan talouskasvuun. Suomea teollisuuden toimintaympäristönä on parannettava merkittävästi, jotta suomalaiset ja kansainväliset yritykset päättävät jatkossa investoida enemmän Suomeen ja kasvaa Suomessa. Valtion on välttämätöntä toteuttaa politiikkatoimenpiteitä, joilla Suomen houkuttelevuutta parannetaan.

Eurooppa on keskellä voimakasta muutosta, ja edessä on paljon työtä talouden kehittämiseksi ja oman linjan löytämiseksi. Viime vuosien suuret mullistukset, geopolitiikka ja erityisesti Venäjän aggressio Ukrainassa ja muuallakin ovat muuttaneet maailmankuvaamme. Yhdysvaltain uusi hallinto on avannut asetelman, jossa EU:n täytyy vahvistaa politiikkaansa – erityisesti teollisuuspolitiikkaa. Samalla on kirkastettava malli, jonka mukaisesti toimia Kiinan ja Yhdysvaltain rinnalla. Eurooppalainen talousjärjestelmä kaipaa tässä hetkessä piristystä, mutta myös rakenteellista uudistumista.

Suomen on uudistettava talouttaan, houkuteltava investointeja ja luotava kasvulle kannusteita. Suomen janoaa investointeja, ja mineraalitalous on yksi osa ratkaisua. Raaka-aineiden kriittinen merkitys ja geopolitiikan vaikutus päätöksentekoon vaativat tarkkaa harkintaa, mutta samalla ne avaavat runsaasti uusia mahdollisuuksia. Raaka-aineiden saatavuuden haasteet, talouden resilienssi ja sähköistymisen tavoitteet ovat keskeisiä teemoja, vaikka niiden toteutumisen aikataulu on yhä epäselvä.

Raaka-aineiden talous on syklinen, ja juuri nyt näemme heikon suhdanteen merkkejä koko teollisuudessa ja myös mineraalitaloudessa. Kaikki odottavat kasvua, mutta se ei toistaiseksi ole ottanut vauhtia. Toukokuussa 2024 voimaan tullut EU:n uusi kriittisten raaka-aineiden asetus CRMA pyrkii vähentämään riippuvuutta tuontiraaka-aineista ja edistämään kestävä kehitystä. Tämä kehitys tarjoaa Suomelle mahdollisuuksia.

Kaivosteollisuus ry haluaa painottaa seuraavia seikkoja selonteon osalta:

- Kasvu tarvitsee toimenpiteitä käynnistyäkseen. Huono signaali investoinneille on, että kaivosverotus on kiristymässä. Verojärjestelmä on uusi, mutta epäselvä ja epävakaa eikä se noudata esimerkiksi OECD:n hyvän veromallin tavoitteita. Investoinneista kilpailtaessa verotuksen kiristäminen ei luo hyvää maakuva. Käyttöön otetun veromallin ongelma on siinä, että se ei kannusta luonnonvarojen mahdollisimman tehokkaaseen hyödyntämiseen eikä ole ympäristöllisesti kestävä.
- Kansallinen mineraalistrategia on laadittu laajan vuoropuhelun pohjalta ja se tukee laajempaa kansallista teollisuuspoliittista keskustelua. Mineraalistrategian täytäntöönpano on aloitettu mutta Suomen taloustilanteen nykytila luonnollisesti asettaa omat rajoituksensa uusille avauksille.
- Mineraalitalous on yksi osa ratkaisua, kun Suomi uudistaa taloutaan ja tavoittelee investointeja ja kasvua. Raaka-aineiden kriittinen merkitys avaa uusia mahdollisuuksia sekä omalle kaivostuotannolle että kaivosteknologian viennille.
- Suomalaisilla on Kaivosteollisuus ry:n tutkimusten mukaan niukasti tietoa siitä, missä Suomessa tuotetut mineraalit jalostetaan eteenpäin. Usein arvioidaan, että lähes kaikki Suomessa kaivoksissa tuotettu mineraali viedään ulkomaille jalostettavaksi. Todellisuudessa noin 90 prosenttia maassamme tuotetuista metalleista jalostetaan Suomessa. Lisäksi Suomi tuo noin neljä kertaa enemmän metallisrikasteita kuin vie. Tiedon puute voi johtaa kaivosteollisuuden toimintaedellytyksiä heikentäviin päätöksiin, jotka vaikeuttavat pitkällä tähtäimellä teollisuuden raaka-ainehuoltoa ja Suomen kykyä vauhdittaa vihreää siirtymää.
- Raaka-aineiden talous on syklinen, ja juuri nyt nähdään heikon suhdanteen merkkejä myös mineraalitaloudessa. Hyvä uutinen on toukokuussa 2024 voimaan tullut EU:n uusi kriittisten raaka-aineiden asetus eli CRMA, joka pyrkii vähentämään riippuvuutta tuontiraaka-aineista ja edistämään kestävästä kehitystä. Suomesta on jätetty useita hakemuksia, joilla haetaan kaivoshankkeille EU:n päätöstä CRMA:n mukaiseksi strategiseksi hankkeeksi.
- Hallitusohjelman mukaisesti Suomi uudistaa teollisuuden lupamennettelyjä sekä kehittää uuden viranomaisen, joka toteuttaa yhden luukun periaatetta. Kokonaisuus etenee oikeaan suuntaan.
- Kaivostoiminnan myötä Suomeen on syntynyt kansainvälisesti menestyviä yrityksiä sekä huomattavaa tutkimusosaamista. On tärkeää huomata, että noin 90 prosenttia Suomessa louhituista metallimineraaleista jatkojalostetaan Suomessa esimerkiksi teräkseksi, kupariksi ja akkukemikaaleiksi.

- On tärkeää pitää huolta kaivosteollisuuden investointiedellytyksistä ja sähköistymisestä säilyttämällä se alemmassa sähköveroluokassa. Kaivosteollisuus tuottaa suurimman osan Suomessa tarvittavista kriittisistä raaka-aineista.

KAIVOSTEOLLISUUS ry

Pekka Suomela, toiminnanjohtaja

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende